

Republika e Kosovës
Republika Kosovo-Republic of Kosovo
Kuvendi - Skupština - Assembly

ZAKON BR. 03/L- 165

**O UTVRDJIVANJU PRAVA I ZAŠTITI TOPOGRAFIJE
INTEGRISANIH KOLA**

Skupština Republike Kosovo;

Na osnovu člana 65 (1) Ustava Republike Kosovo,

Usavja

**ZAKON O UTVRDJIVANJU PRAVA I ZAŠTITI TOPOGRAFIJE
INTEGRISANIH KOLA**

Član 1
Cilj

1. Ovaj zakona uređuju uslove i procedure za registrovanje prava i zaštitu topografija integrisanih kola-u daljem tekstu topografije, kao i sprovođenje ovih prava.
2. Odredbe ovog zakona ne važe na pitanja koja se odnose na patente i autorska prava, ograničavajući ponovno stvaranje crteža ili drugih umetničkih nastupa topografija putem njihovog kopiranja u dve dimenzije.

Član 2
Definicije

1. Izrazi upotrebljeni u ovom zakonu imaju sledeće značenje:

1.1. KIS - Kancelarija za industrijsku svojinu.

1.2. **Integrirano kolo** - konačni ili medjuobilk određenog proizvoda koji ostvaruje izvršenje neke elektronske funkcije, pri čemu najmanje jedan od elemenata je aktivan, ili su svi medjuelementi postavljeni integralno u delovima od materijala ili od delova materijala, dakle u unutrašnjem ili spoljašnjem delu materijala.

1.3. **Topografija integrisanog kola** - podrazumava bilo kakvo trodimenzionalne postavljanje, izraženo od elemenata, gde je najmanje jedan od njih aktivan i posreduje se u integriranim kolima, ili trodimenzionalno postavljanje pripremljeno za proizvodnju nekog integriranog kola;

1.4. **Trgovinsko korišćenje topografija** - proizvodnja, prodaja, davanje u zakup ili neki drugi metod trgovinskog širenja, neposredno povezano sa nekom topografijom proizvedenom na osnovu odnose topografije;

1.5. **Dokument o prenosu** - ugovor o prenosu prava, ovoren u saglasnosti sa zakonima u snazi.

Član 3 **Pravo za zaštitu**

1. Pravo na zaštitu topografije garantuje se za sve stvaraoce.
2. Kada je jedna topografija proizvod više od jednog stvaraoaca, pravo će biti primenjeno u korist svih ovim stvaralaca .
3. Kada je topografija stvorena kao rezultat rada nekog stvaraoaca ili po narudžbi, pravo na zaštitu garantuje se u prilog poslednca stvaraoaca ili lica koje je dao narudžbu, izuzev slučajeva kada je ugovorom predviđeno drugačije.

Član 4

1. Strana lica koja traže zaštitu neke topografije, uživaju ista prava kao i domaća lica, u skladu sa međunarodnim ugovorima i konvencijama ili po osnovu načela reciprociteta.
2. Fizička ili pravna lica koja nemaju prebivalište ili koja nemaju prebivlišće ili glavno sedište njihove delatnosti na Kosovu treba da ih predstavljaju ovlašćeni predstavnici industrijske svojine i treba da postupaju preko njih u svim procedurama u KIS.

Član 5 **Postupak zaštite**

1. KIS daje prava na zaštitu topografije.

2. Topografija se registrije i štiti ako je originalna.
3. Topografija se smatra originalnom ako je ista rezultat intelektualnih napora samog stvaraoca i u trenutku stvaranja ne predstavlja običan slučaj u industriji topografija, kada je ona stvorena.
4. Kada jedna topografija se sastoji od običnih elemenata u industriji, u tom slučaju štiti se samo kombinacija tih elemenata, dokazavši da ona ispunjava uslove u vezi originalnosti, u skladu sa stavom 3 ovog člana.
5. Proceduru za registrovanje i poništenje odluke o registrovanju topografija sprovodi KIS.

Član 6

Administrativna žalba

1. Nezadovoljna strana ima pravo na žalbu protiv odluka Kancelarije za industrijsku svojinu, u roku od petnaest (15) dana, koja je obavezna da u roku od trideset (30) dana od dana prijema žalbe odluči i o tome obavesti stranku.
2. Komisija se formira odlukom stalnog sekretara Ministarstva trgovine i industrije.
3. Ako komisija ne odgovori u uređenom roku ili odgovori tako da stranka nije zadovoljna, stranka može pokrenuti upravni spor u Vrhovnom sudu Republike Kosova u roku od trideset (30) dana.

Član 7

Prava i njihovo ograničenje

1. Vlasnik zaštićene topografije uživa prava na trgovinsko korišćenje, uključujući prava na ovlašćenje ili zabranu nekih od sledećih akata:
 - 1.1. reprodukciju topografije, po značenju ili formi;
 - 1.2. uvoz, prodaja ili neki drugi oblik širenja topografije ili proizvoda koji obuhvata integrisano kolo, koje ima veze sa odnosnom topografijom;
2. Prava predviđena u stavu 1. ovog člana ne primenjuju se u nekom konceptu, procesu, sistemu, reprodukciji u cilju analiziranja, u nastavne ciljeve, tehničko inkorporiranje u topografiji, izuzev same topografije.

Član 8

1. Topografija se smatra zaštićenom kada one bude registrovana u registar topografija.

2. KIS vodi registar primenjenih topografija i registar zaštićenih topografija koji su otvoreni za javnost.
3. Prava vlasnika zaštićene topografije stupaju na snagu na sledeće datume:
 - 3.1. datum podnošenja aplikacije za zaštitu na osnovu člana 9 ovog zakona;
 - 3.2. datum kada je odnosna topografija trgovana po prvi put u svetu.
4. Prava važe do deset (10) godina prema dole navedenim datumima i to:
 - 4.1. kraj kalendarske godine u kojoj je topografija trgovana po prvi put u svetu;
 - 4.2. kraj kalendarske godine u kojoj je zahtev podnet u zakonom propisanoj formi.
5. Prava mogu biti izgubljena i pre perioda utvrđenog u stavu 4 ovog člana, ukoliko nisu uplacene tarife u skladu sa zakonom ili ako vlasnik prava na topografiju pismeno odustaje od zaštite.
6. Ako neka topografija nije korišćena u komercijalne svrhe, prava prestaju da važe petanest (15) godina od dana prvog fiksiranja ili kodiranja ukoliko tokom tog perioda nije podneta aplikacija za registrovanje.

Član 9 **Aplikacija**

1. Postupak za prava na zaštitu počinje uz aplikaciju u KIS.
2. Aplikacije u vezi topografija za koje je zatražena zaštita predaju se pismeno u KIS. Aplikaciju treba predati i uneti u dosije za svaku topografiku.
3. Aplikacija sadrži i to:
 - 3.1. naziv topografije;
 - 3.2. ime i adresu aplikanta ;
 - 3.3. izgled topografije sa priloženim njenim delovima;
 - 3.4. izvod koji sadrži elektronske funkcije ili funkcije integrisanog kola;
 - 3.5. osnovni materijal zaštićene topografije;
 - 3.6. pisani dokument kojim se potvrđuje kada je odnosna topografija korišćena po prvi put u komercijalne svrhe;

3.7. podnosilac zahteva može da deklariše materijal referisan u ovom članu, ili njegove delove, kao trgovinsku tajnu, navedeni materijal nije otvoren za javnost, ovaj član neće imati efekta u slučaju kada se otvaranje materijala vrši po nalogu suda ili drugog odgovornog autoriteta, u slučajevima kada se radi o kršenju ekskluzivnih prava;

3.8. za svaku topografiju podnosi se posebna aplikacija.

4. Ne može se podneti aplikacija nako dvogodišnjeg (2) perioda od dana kada je topografija korišćene po prvi put u komercijalne svrhe.

Član 10

Razmatranje aplikacije

1. Svaku aplikaciju treba proveriti dali ispunjava ili ne uslove utvrdjene u članu 9. ovog zakona. Ukoliko se utvrde nedosataci u aplikaciji, u tom slučaju aplikantu treba ostaviti rok od dva (2) meseca od dana obaveštenja od KIS da iste ukloni.

2. U slučaju kada su nedostaci uklonjeni u odredjenom roku, datum prijema aplikacije u KIS treba smatrati kao datum podnošenja aplikacije.

3. Ukoliko aplikant ne uspe da ukloni nedostatke u odredjenom roku naveden u stavu 1 ovog člana, u tom slučaju smatrane da je aplikacija povučena a KIS treba da obavesti na odgovarajući način aplikanta i treba da donosi odluku o obustavljanju procedure registrovanja.

Član 11

Registrovanje topografija

1. U slučaju kada aplikacija ispunjava sve uslove navedene u članu 5 i 9 ovog zakona, topografiju treba uneti u Registar topografija -u daljem tekstu: Registar.

2. KIS treba da izda certifikat o u uz podazke o u i da to objavi u Službenom biltenu. Certifikat se izdaje u odredjenom roku predvidjene drugim pravnim aktovima Ministarstva trgovine i industrije.

Član 12

Registar topografija

1. KIS vodi registar se sledećim podacima:

1.1. broj upisane topografije;

1.2. datum aplikacije i datum registrovanja;

- 1.3. datum i broj odluke o unošenju u registar;
 - 1.4. ime topografije;
 - 1.5. podaci o aplikantu;
 - 1.6. podaci o stvaraocu;
 - 1.7. datum prvog komercijalnog korišćenja topografije, ukoliko je topografija već iskorišćena u komercijalne svrhe;
 - 1.8. podaci o ovlašćenom predstavniku, ako ga ima;
 - 1.9. podaci o izmenama u vezi sa prenošenjem prava, licencom, izjavom o poništenju, datumu isteka roka zaštite, relevantne izmene u vezi sa zakonskim statusom registrovane topografije.
2. Registar je javni dokument u kome svako lice može tražiti informacije ili neki izvod od sadržaja registra.

Član 13 Nevažeća registracija

1. Registracija je nevažeća ako:
 - 1.1. odnosna topografija nije originalna;
 - 1.2. zahtev nije podnet od strane fizičkog ili pravnog lica koje je ovlašćeno za pravo zaštite;
 - 1.3. izgled i materijal u odnosu na topografiju ne omogućavaju njenu identifikaciju.
2. Postupak za proglašenje registrovanje nevažećim može pokrenuti KIS po službenoj dužnosti ili na predlog zainteresovane strane, tužioca prema uslovima predviđenim u ovom članu.

Član 14 Obeležavanje

Za vreme važenja prava na zaštićenu topografiju, nosilac registrovane topografije ima pravo da proizvod izrađen registrovanom topografijom obeleži slovom "T".

Član 15

Izmene u imenu i adresi vlasnika

1. Vlasnik prava na topografije obavezan je da obavesti KIS o svakoj izmeni u odnosu na svaku eventualnu izmenu njegovog imena i adrese.

2. Izmene se moraju uneti u registar.

Član 16

Prenos prava na topografije

1. Prava na topografije mogu se preneti na treća lica.

2. Na zahtev neke od strana, prenos treba uneti u Registar i objaviti u Službenom biltenu Kancelarije. Uz zahtev treba priložiti dokument o prenošenju.

3. U slučaju kada je jedna topografija zajedničko vlasništvo, prava mogu biti preneti uz saglasnost svih suvlasnika. Drugačije od ovoga može se postupiti samu uz međusobnu saglasnost strana .

4. Prenos prava na topografiju u odnosu na treću stranu je važeći nakon upisivanja istog u registar.

Član 17

Licenciranje

1. Vlasnik zaštićene topografije može dozvoliti njenu upotrebu uz izdavanje licence.

2. U slučaju kada je jedna topografija zajedničko vlasništvo, licencu treba izdati uz pismenu saglasnost svih suvlasnika, a drugačije od ovoga može se postupiti samo ako se strane dogovore između njih.

3. Na zahtev neke od strana, izdavanje licence treba uneti u Registar i objaviti u Službenom biltenu KIS. Uz zahtev treba priložiti izvod iz ugovora o licenci.

4. Licenciranje u odnosu na treću stranu je važeće nakon što ono bude uneto u registar.

Član 18

Tarife topografija

1. Prisvajanje prava na topografije, prenošenje prava licenci ili svaka druga izmena u pravnom statusu zaštićene topografije i njihovo objavljivanje u Službenom biltenu KIS, pristup dosijeima ili Registru topografija i ostale usluge koje pruža KIS u vezi sa topografijama, treba da podležu naplatnoj taksi u skladu sa tarifom.

2. Ministar Trgovine i industrije, na predlog KIS donosi podzakonski akt koji utvrđuje tarife za topografije predviđeno od stava 1 ovog člana.

Član 19 **Gradanskopravna zaštita**

1. Nositelj isključivih prava iz zaštićene topografije čija su prava povrijeđena može zahtijevati, uz naknadu štete, i poduzimanje mjera radi sprječavanja daljeg povređivanja svojih isključivih prava.
2. Osoba koja povređuje isključiva prava koja proizlaze iz zaštićene topografije odgovara za štetu prema općim načelima o naknadi štete.
3. Odredba iz stava 1 ovoga člana primjenjuje se i na pravne slijednike nositelja zaštićene topografije.

Član 20 **Kaznene odredbe**

1. Lice kome su kršena prava, može, na osnovu pričinjene štete, tražiti od lica koje je nanelo tu štetu da mu nadoknadi štetu.
2. Visina nadoknade štete utvrđuju se sporazumom između vlasnika prava na zaštićenu topografiju i lica koje je nanelo štetu.
3. Ako se ne postigne sporazum, kaznene mere biće preduzete prema važećim zakonskim odredbama .

Član 21 **Prelezne odredbe**

Za sprovođenje ovog zakona, Ministarstvo trgovine i industrije, donosi podzakonska akta.

Član 22 **Stupanje na snagu**

Ova zakon stupa na snagu (15) dana od dana objavljivanja u Službenom listu Republike Kosovo.

ZAKON BR. 03/L-190
10. juna 2010.godine

Predsednik Skupštine Republike Kosovo

Jakup KRASNIQI